

Kapsam

Bu kontrol formu ILO Kimyasal Kontrol Rehberi'nin bir parçasıdır ve bir kilitleme / etiketleme sistemi kurulması ve işletilmesi için gerekli olan prosedürlere ilişkin genel öneriler sunar. Bu kılavuzun özellikle değerlendirme, temizleme, tamir ve bakım konularının ele alındığı 300 serisi gibi diğer formlar ile birlikte ve yanlışlıkla aktive olduğunda ya da çalıştırıldığında herhangi bir kişinin bedensel olarak yaralanmasına neden olabilecek sistemlere sahip tesislerde kullanılması önerilir.

“Kilitleme prosedürü” niçin kullanılır?

Kilitleme prosedürleri şu amaçlarla kullanılır:

- İlgili tesis, makine veya teçhizata ait tüm enerji kaynaklarının izole edilmesini, bağlantısının kesilmesini veya elektriklerinin boşaltılmasını sağlamak ve
- Tesisin, makinelerin ve teçhizatın her hangi bir kısmının yanlışlıkla aktive olmasını veya enerji kazanmasını önlemek

Bir kilitleme sistemi nasıl uygulanır?

Bir tesisin değerlendirilmesi, temizliği, tamiri ve bakımı amacıyla başarılı bir kilitleme prosedürünü uygulayabilmek için takip edilmesi gereken beş basit adım vardır:

ADIM	EYLEM	UYARILAR
1	Kapatmayı duyurun	Kilitleme prosedürünün bir parçası olarak tesisi, makinesi veya teçhizatı kapatılacak olan kişilere bilgi verin.
2	Makineyi kapatın	Makineyi normal kapatma prosedürlerini kullanarak kapatın.
3	Tüm enerji kaynaklarının bağlantısını kesin	Makineye gelen tüm enerji kaynaklarının (elektrik, pnömatik ve hidrolik enerji gibi) bağlantılarını kesin. Enerji kaynaklarını kesmek için, manuel bir devre kesici veya izolasyon anahtarı gibi enerji-izolasyon cihazları kullanın.
4	Kilitlemeyi uygulayın	Makine üzerinde çalışırken enerjinin beklenmedik şekilde veya yanlışlıkla geri yüklenmemesini sağlamak için enerji izolasyonu cihazlarının üzerinde asma kilit gibi kilitleme cihazları kullanın. Kişilerin makine üzerinde çalıştıklarını belirten etiketler takın.
5	Bağlantıların kesildiğini ve kilitlemenin başarılı olduğunu doğrulayın	Asla izolasyonun ve kilitlemenin çalıştığını var sayarak hareket etmeyin. Enerji kapasitörleri gibi arda kalan veya depolanmış olan enerjiyi serbest bırakın. Makinenin izole hale geldiğini ve yeniden enerji yüklenmeyeceğini doğrulamak amacıyla makine kumandalarını kullanın. Makine kumandalarını nötral pozisyona getirin.

Bu aşamadan sonra makine üzerinde değerlendirme, temizlik, tamir ve bakım yapmak güvenlidir.

Normal çalışma düzenine nasıl geçilir?

Makine üzerinde yapılacak iş tamamlandıktan ve makine normal çalışma koşullarına dönmeye hazır hale geldikten sonra makinenin normal çalışma düzenine güvenle geçebilmesinin sağlanması için aşağıdaki beş adım yerine getirilmelidir:

ADIM	EYLEM	UYARILAR
1	Kontrol et	Tüm aletlerin makineden uzaklaştırıldığından ve emniyet muhafazalarının eğer öncesinde çıkarılmışlarsa makineye yeniden takıldıklarından emin olun.
2	Doğrula	Tüm personelin makineden emniyetli bir şekilde uzaklaştırıldığından emin olun.
3	Duyuru yap	Makinenin çalıştırılacağını duyurun.
4	Yeniden aktive et	Etiketleri ve kilitleme cihazlarını çıkarın ve makineye yeniden enerji verin.
5	Bilgilendir	Makinesi kapatılmış olan personele makinenin kullanıma hazır olduğunu bildirin.

Göz önünde bulundurulması gereken diğer faktörler

- Makinede birden fazla insan veya bir grup insan çalışıyorsa, tüm kilitleme etiketlerini ve anahtarlarının sorumluluğunu almak ve bu prosedürlerin uygulandığından emin olmak amacıyla tek bir koordinatör atanmalıdır.
- Aynı vardiya içinde veya vardiya değişiklikleri sırasında personel değiştirilirken (değişiklik veya ekleme) kişilerin sürekli olarak korunmasını sağlamak amacıyla özel prosedürlerin geliştirilmesi gerekecektir. Vardiyaya gelen ve giden kişilerin sırasıyla kilitleme cihazını kullanmak ve kilitleme cihazını çıkartmak için bir arada bulunmaları gerekecektir. Hiçbir durumda giden personel, gelen personel kilitleme cihazını uygulamadan önce kilitleme cihazını çıkartmamalıdır. Kilitleme prosedürünün devredilmesi, kilidinin anahtarının devir edilmesi şeklinde olabilir.
- Taşeron firma işçilerinin (örneğin, işveren tarafından doğrudan istihdam edilmeyen işçiler) iş ortamında bulunduğu durumlarda dikkatli olunmalıdır. İşveren, bu kişilerin kilitleme prosedürleri konusunda eğitim aldıklarından ve kilitleme prosedürlerine uyacaklarından emin olmalıdır.

Eğitim

Fabrika sahibi (işveren) fabrikada çalışan herkesin (bakım hizmetlerinde görev alsınlar ya da almasınlar) fabrikanın kilitleme prosedürlerini bildiğinden emin olabilmek amacıyla eğitim olanakları sağlamak zorundadır.

Denetim

İşveren, prosedürlerin yerine getirilip getirilmediğini kontrol etmek amacıyla kilitleme prosedürlerinin her biri için en az 12 ayda bir kez denetlemeler yapmalıdır. Tespit edilen yetersizlikler/uygunsuzluklar düzeltmelidir.